
III. DE STIJL DER TOEKOMST

Het zal u niet zijn ontgaan, dat zich sinds een tiental jaren een ander streven in de beeldende kunsten openbaart. Zoowel in de architectuur, in de beeldhouw- als in de schilderkunst heeft zich dit nieuwe streven uitgedrukt. Wanneer ge de stad Amsterdam bezoekt, zult ge het oude archaïstische beursgebouw op den Dam, vervangen zien door een ander op het Damrak, heel anders van bouw dan het vroegere. Bezoekt ge de musea, dan moet het u opvallen in de zalen van oude kunst, zooveel minder belangstelling aan te treffen dan op de dagelijksche tentoonstellingen van moderne kunst. Wanneer ge de dagbladen en periodieken doorziet, zult ge daarin verschillende artikelen over Beeldende Kunst aantreffen en bij een nadere kennismaking zult ge gaan beseffen, dat in de openbare meening een ware strijd is uitgebroken betreffende het probleem der Beeldende Kunsten. Niet slechts in uw eigen land maar bijna over geheel Europa en zelfs in Amerika neemt dit probleem naast het probleem van den volkerenstrijd, een belangrijke plaats in, althans belangrijk genoeg om ieder, die met het artistiek en intellectueel leven van zijn tijd op de hoogte is, te interesseeren. En dat ook gij er u voor interesseert, bewijst uw tegenwoordigheid hedenavond, waarop ik mij tot taak heb gesteld u, voor zoover dat in een kort overzicht mogelijk is, met de *beteekenis* en het *doel* van het nieuwe streven in de beeldende kunsten op de hoogte te stellen.

Ongeveer een 35 jaar geleden¹⁾, omstreeks 1880, had

¹⁾ Ik dien er even op te wijzen, dat deze beweging onoorspronkelijk en willekeurig was, terwijl de nieuwe beweging van heden oorspronkelijk (in Holland voor het eerst!) is.